

TEKNIQ Arbejdsgiverne forventer et moderat år

På trods af utallige trusler og udfordringer har vi set økonomisk fremgang de sidste par år. I dag ser vi dog en naturlig afmatning i den danske økonomi, på trods af et meget stærkt arbejdsmarked med rekordlav ledighed samt en stigende beskæftigelse.

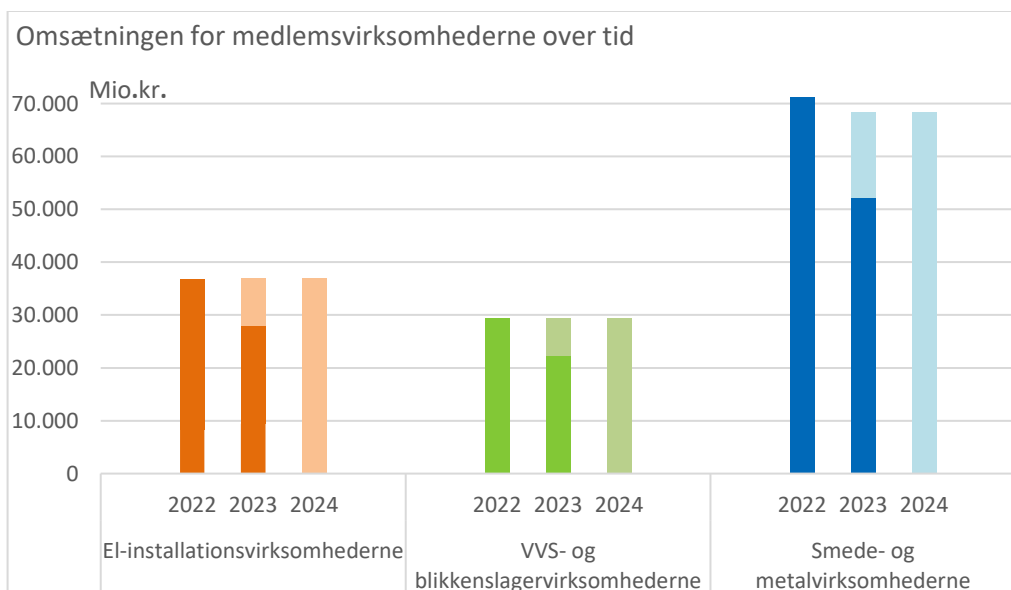
Usikkerheden er dog stor i 2024. Det skyldes blandt andet de geopolitiske spændinger i verdenen. Krigen i Mellemøsten, angrebene på de internationale skibe i det Røde Hav samt krigen i Ukraine er med til at skabe usikkerheder på markedet.

Hos TEKNIQ Arbejdsgiverne forventer vi et moderat år. I januar udsendte vi et spørgeskema til vores medlemsvirksomheder for at få indblik i deres forventninger til 2024.

Medlemmerne forventer en uændret omsætning

I gennemsnit forventer størstedelen af TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemmer, at deres omsætning forbliver den samme i 2024 som i 2023, på tværs af brancher og regioner.

Figur 1: Forventet uændret omsætning fordelt på branchesegmenter

Kilde: Danmarks Statistik, OMS5, BYGOMS1 og egne beregninger.

Anm.: Kraftige farver er aktuelle værdier, mens de lysere nuancer er de estimerede værdier.

Figuren viser medlemmernes forventninger til omsætningen i 2024. Medlemmerne har en forventning om uændret omsætning i år. Dette flugter med forventningerne fra sidste år, hvor el-installationsvirksomhederne forventede et fald i omsætningen på 0,8%, mens VVS- og blikkenslagervirksomhederne forventede en stigning på 0,2%, smede- og metalvirksomhederne forventede en klar stigning i omsætningen sidste år.

Størstedelen af medlemmerne har oplevet prisstigninger

Medlemsundersøgelsen viser at 90% af medlemmerne har oplevet prisstigninger i 2023.

Medlemmerne har oplevet prisstigninger fra både grossister og leverandører. Højere priser på energi, råvare og naturgas har medført stigende priser og inflation. Inflationen er et udtryk for de generelle prisstigninger der er i samfundet. Medlemmerne har derfor oplevet en stor stigning i varepriserne. Størstedelen af medlemmerne har oplevet prisstigninger mellem 10-20%. Disse betydelige prisstigninger er vigtige at tage højde for som virksomhed, når man giver et tilbud, især hvis materialerne først bliver købt et par måneder efter, at tilbuddet er afgivet. Dette kan medføre stigende omkostninger ved at drive en virksomhed.

Priserne på energi, fødevarer og naturgas faldt i slutningen af 2023. Fald i priserne har betydet fald i inflationen. Derfor kan medlemmerne forvente faldende priser i den kommende tid.¹

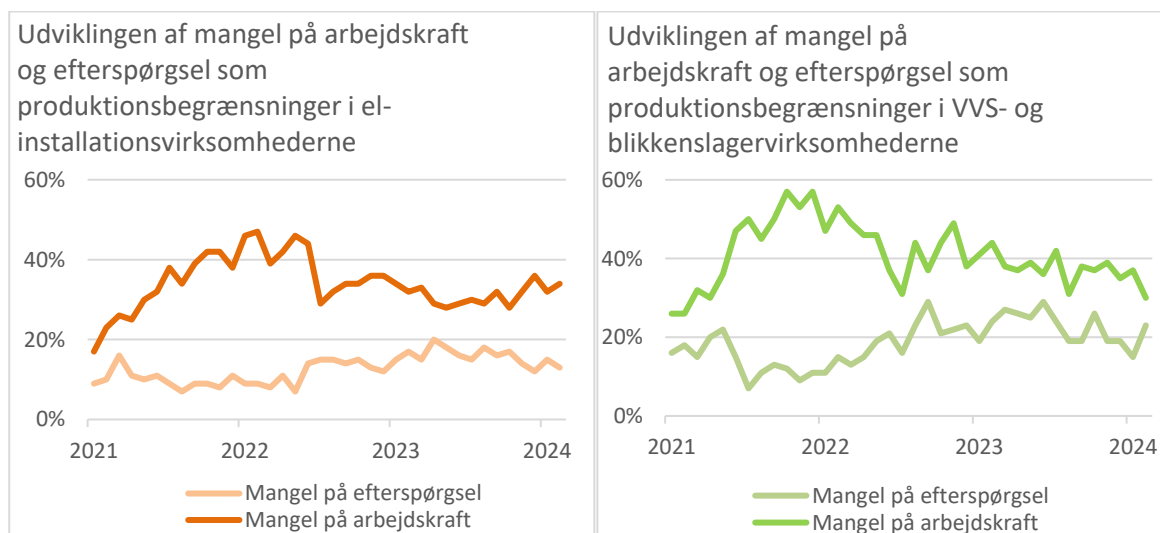
I dag viser tal fra Danmarks Statistik, at inflationen ligger på et lavt niveau på 0,9%.²

Nationalbanken forventer, at inflationen vil stabilisere sig i løbet af 2024.

Medlemmerne forventer at mangel på arbejdskraft og ordretilgang er en trusselsfaktor i 2024

I den seneste medlemsundersøgelse har medlemmerne af TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderet de økonomiske udfordringer for 2024. Over halvdelen af medlemmerne forventer, at de primære udfordringer vil være mangel på efterspørgsel og kvalificeret arbejdskraft. Disse udfordringer gør sig gældende på tværs af brancher og regioner.

Figur 2: Udfordringer med mangel på arbejdskraft er mere udbredte end udfordringer med mangel på efterspørgsel

Kilde: Danmarks Statistik, KBYG33.

¹ NYT: Flere virksomheder forventer faldende salgspriser - Danmarks Statistik (dst.dk)

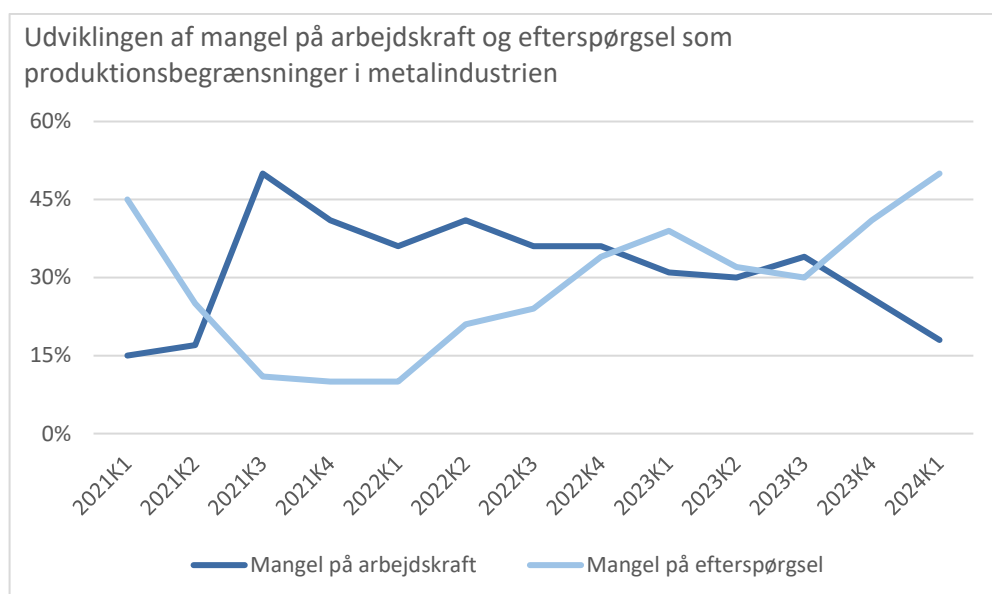
² Kilde: Danmarks Statistik, PRIS117

Figuren viser, at mangel på arbejdskraft som en begrænsende faktor for produktionen rammer flere virksomheder end manglen på efterspørgsel inden for el-installationsvirksomhederne og VVS- og blikkenslagervirksomhederne.

Smede- og metalvirksomheder står over for en anden dynamik. Medlemmerne udtrykker større bekymring over faldende ordretilgang end over mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Ifølge medlemsundersøgelsen vurderer 70% af smede- og metalvirksomhederne, at de er bekymrede for en faldende ordretilgang, mens kun 45% er bekymrede for mangel på kvalificeret arbejdskraft. Disse bekymringer understøttes af data fra Danmarks Statistik.

Figur 3: Mangel på arbejdskraft er mindre udbredt i metalindustrien

Kilde: Danmarks Statistik, BAR03.

I slutningen af 2023 og begyndelsen af 2024 viser figuren, at mangel på efterspørgsel som en begrænsende faktor i produktionen rammer flere virksomheder sammenlignet med mangel på arbejdskraft i metalindustrien. Ledigheden er dog fortsat rekordlav i metalindustrien med 1,8% i december 2023³.

³ Kilde: Danmarks Statistik, AUP03, og FA-K's ledighedsstatistik

Risiko for stigende transportomkostninger

Transportomkostningerne er blevet mere end fordoblet i januar måned, viser tal fra Freightos' containerindex. Årsagen er de gentagne angreb på internationale skibe fra Houthi-bevægelsen i Det Røde Hav, hvilket begrænser skibene, der sejler gennem Suezkanalen. Suezkanalen er en af verdens vigtigste handelsveje. Skibene er derfor nødt til at sejle neden om Afrika. Hvilket betyder en længere rute fra Asien til Europa. Dette skaber risiko for virksomhedsejere, der er afhængige af varer, der kommer denne vej fra, hvilket vi tidligere har set under pandemien. Længere leveringstider kan medføre forsinkelser på projekter, der udføres for kunder, og uforudsete prisstigninger. Stigende fragtpriser kan derfor påvirke både priser og inflation, selvom det forventes at være moderat, så længe at råvare- og energipriserne forbliver stabile.

Forbrugerne forventer en bedre økonomi

Forbrugertillidsindikatoren er forbrugernes forventninger til den nuværende og fremtidige økonomiske situation. Tal fra Danmarks Statistik viser en stigning i forbrugertillidsindikatoren. I januar lå indikatoren på minus 8,4. I februar steg indikatoren til minus 7,4. Forbrugerne forventer at de står økonomisk bedre om et år end i dag. Det er positivt, da tallene betyder, at forbrugerne er villige til at købe flere varer og tjenester i 2024 end i 2023. Hvilket kan bidrage til øget økonomisk aktivitet. Dog er forbrugerne stadig tilbageholdende med at investere i større projekter såsom energibesparende renoveringer, nyt badeværelse, køkken mv., sandsynligvis på grund af fortsatte økonomiske usikkerheder.

Om datagrundlaget

I perioden fra den 4. januar til den 18. januar 2024 udsendte TEKNIQ Arbejdsgiverne den årlige medlemsundersøgelse i form af en spørgeskemaundersøgelse. I alt blev spørgeskemaet sendt ud til 2.575 medlemmer, hvoraf 949 gennemførte spørgeskemaet fuldstændigt. Dette giver en svarprocent på 37%, hvilket er markant højere end sidste år, hvor svarprocenten var 21%.

Desuden gennemførte 70 medlemmer spørgeskemaet delvist. Blandt dem, der valgte at besvare spørgeskemaet, lå 83% af medlemmerne inden for el-installationsvirksomheder og VVS- og blikkenslagervirksomheder.

Det har været en udfordring at få tilstrækkeligt mange til at besvare spørgeskemaet i nogle branchesegmenter, hvilket kan påvirke resultaternes repræsentativitet. Derfor er der lagt vægt på branchesegmenter med højest besvarelsesrate.

Spørgeskemaet omhandlede medlemmernes oplevelse af den aktuelle markedssituation og blev brugt til at beregne forventningerne til omsætningen i 2024 samt til at få en idé om, hvilke udfordringer og muligheder medlemmerne står overfor. Andre supplerende kilder som Danmarks Statistik, Finansministeriet, Freightos' containerindex og Nationalbanken er også blevet benyttet.